

Održana 7. Središnja konferencija o održivoj gradnji

PRIPREMILA:
Anđela Bogdan

U fokusu sedme Središnje konferencije o održivoj gradnji bili su dekarbonizacija, energetska učinkovitost i financijski aspekti održivih projekata.

Dana 21. studenoga 2024. održana je sedma Središnja konferencija o održivoj gradnji u organizaciji *Hrvatskog savjeta za zelenu gradnju (GBC Croatia)*. Osim što predstavlja sada već uobičajen prostor za dijalog dionika, stručnjaka i javnosti o zelenoj gradnji i održivome razvoju, njezino je sedmo izdanje važno i zato što je obilježena petnaesta obljetnica osnutka i kontinuiranog djelovanja *Hrvatskog savjeta za zelenu gradnju*. U zagrebačkom hotelu *Sheraton* okupili su se stručnjaci iz područja zelene gradnje, energije, urbanizma te održivo izgrađenog okoliša kako bi raspravljali o ključnim izazovima i rješenjima koji oblikuju održiviju budućnost. U sklopu konferencije održan je i 17. Hrvatski forum o održivoj gradnji.

Konferencija je započela svečanim otvorenjem, a sudionicima su se obratili Dean Smolar, direktor *Hrvatskog savjeta za zelenu gradnju (GBC Croatia)*, Vlasta Zanki, predsjednica Upravnog odbora *GBC-a Croatia*, i Igor Kemenović, predsjednik *Hrvatske udruge proizvođača toplinsko-fasadnih sustava (HUPFAS)*. U uvodnim obraćanjima istaknuta je potreba za snažnom suradnjom svih sektora u tranziciji prema održivije izgrađenome okolišu.

U ime Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine sudionicima skupa obratila se Ines Androić, načelnica Sektora za zelenu urbanu infrastrukturu i kružno gospodarstvo prostorom i zgradama. Istaknula je da je Europska unija pred države članice postavila ambiciozne ciljeve iz područja održivog razvoja, energetske učinkovitosti i klimatske neutralnosti.

Republika Hrvatska predano radi na njihovu ostvarenju. To se pogotovo odnosi na nastojanja da se ostvari jedan od najvažnijih ciljeva Europske unije, a to su energetska neovisnost te ublažavanje i prilagodba klimatskim promjenama. Istaknuto je da je Ministarstvo u svojoj nadležnosti razvilo strateški okvir, viziju i ciljeve dosljedno prateći europske trendove. U tom su smislu aktivnosti koje Ministarstvo provodi u poticanju dekarbonizacije zgrada još više usmjerene

prema klimatski neutralnoj i energetske neovisnoj Europi, a samim time i prema energetske neovisnosti Hrvatske. Bilo je riječi i o *Preinaki Direktive o energetskim svojstvima zgrada (EPBD)*, koja je stupila na snagu u svibnju 2024., a koju države članice trebaju implementirati u svoje zakonodavstvo do svibnja 2026. Cilj i fokus tih izmjena obuhvaća obnovu zgrada, dekarbonizaciju preko zelenih tehnologija, obnovu energetske učinkovitosti zgrada, obnovu energetske učinkovitosti zgrada, modernizaciju sustava poput pametnih tehnologija i održive mobilnosti te osiguranje financijskih mehanizama za energetske tranzicije, što podrazumijeva zajednički angažman svih dionika. Nakon svečanog otvorenja uslijedio je radni dio skupa u sklopu kojega su

Ines Androić Brajčić, načelnica Sektora za zelenu urbanu infrastrukturu i kružno gospodarstvo prostorom i zgradama pri MPGI

Sudionici skupa

održana zanimljiva izlaganja i stručne rasprave. Stuart Smith, direktor tvrtke *Arup Deutschland GmbH*, održao je predavanje o tome kako riješiti zagonetku ugljika i ubrzati dekarbonizaciju građevinskog sektora. Denisa Diaconu iz *Buildings Performance Institute Europe* (BPIE) govorila je o načinu kako učinkovito implementirati EU-ovu *Direktivu o energetskej učinkovitosti zgrada* (EPBD), dok je Marko Dabrović iz *3LHD*-a predstavio projekte koji već sada mijenjaju lice održive gradnje u Hrvatskoj i istaknuo zadaće koje projektante čekaju u budućnosti. Pozornost su privukla i predavanja Brune Sauera iz španjolskog Savjeta za zelenu gradnju o održivome financiranju i EU taksonomiji te prezentacija Johannes Kreißiga iz DGNB-a o europskome certifikatu održive gradnje.

Održan je i panel pod nazivom *Kako graditi održivo?*, na kojemu su sudjelovali izv. prof. dr. sc. Bojan Milovanović s Građevinskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu kao moderator te panelisti Dalibor Borovička, generalni direktor tvrtke *Daikin*, Céline De Waele, voditeljica održivosti u tvrtki *Deceuninck*, Tomislav Fabek, arhitekt iz *Veluxa*, Tomislav Kamenarić, voditelj ključnih kupaca iz *Signifyja*, i Silvio Novak, voditelj tehničke podrške u *Knauf Insulationu*.

Uručene plakete projektima koji su certificirani prema DGNB-ovu sustavu

U sklopu konferencije uručene su plakete projektima u Hrvatskoj koji su certificirani prema DGNB-ovu sustavu kao priznanje za dostizanje najviših standarda održivosti. DGNB-ov sustav usklađen je s europskom Uredbom o taksonomiji, koja predstavlja klasifikacijski okvir, odnosno kriterije za ocjenu održivosti budućih ekonomskih aktivnosti. To je posebno važno za investitore jer gradnja na takav način predstavlja manji rizik financiranja i nižu kamatu, što automatski oslobađa kapital za daljnja ulaganje. DGNB-ov sustav također se razlikuje od svih certifikata na temelju procjene životnog ciklusa zgrada, koja

Panelisti okruglog stola *Kako graditi održivo?*

uzima u obzir faze planiranja, izgradnje, korištenja te rušenja zgrade (*Life cycle assessment* – LCA) i procjene troškova životnog ciklusa (*Life cycle cost* – LCC). DGNB-ovi certifikati dodjeljuju se na različitim razinama (Bronca, Srebro, Zlato i Platina), ovisno o postignutim rezultatima, i prepoznati su kao standard za visokoodržive građevinske projekte širom svijeta.

U Hrvatskoj su do sada 23 projekta ispunila kriterije za certifikaciju. Tijekom ceremonije predstavljeni su detalji o projektima koji su se istaknuli svojom kvalitetom i održivim rješenjima. Plakete su uručene za projekte koji su postigli iznimne rezultate u održivosti i kvaliteti. Projekt "Matrix C – uredska zgrada na Slavonjskoj aveniji u Zagrebu" certificiran je na razini Platina, a istaknuo se ujednačenom kvalitetom u svih šest kategorija ocjenjivanja održivosti. Projekt "City Center One Split – šoping centar poznat po iznimno visokoj ekonomskoj kvaliteti" certificiran je na razini Zlato. Uredska zgrada *Auto Hrvatske* u Zagrebu također je postigla certifikat na razini Platina.

U povodu 15. obljetnice djelovanja Hrvatskog savjeta za zelenu gradnju održan je panel s retrospektivom ključnih uspjeha, ali s pogledom u budućnost. Panel je moderirao Dean Smolar, direktor *Hrvatskog savjeta za zelenu gradnju*, koji je podsjetio na ključne trenutke u povijesti organizacije i istaknuo njezine strateške

smjernice za budućnost. Panelistice su bile Vedrana Likan iz *Colliersa*, Petra Škevin, bivša predsjednica Upravnog odbora *GBC-a Croatia*, Julija Škoro, direktorica održivosti u *Holcim*u, Snježana Turalija, direktorica tvrtke *Greenika*, te Vlasta Zanki, aktualna predsjednica Upravnog odbora *GBC-a Croatia*. Sudionice su tijekom panel-diskusije podijelile osobne anegdote, izazove i uspjehe te istaknule kako je *GBC Croatia* tijekom godina postao ključni pokretač promjena na nacionalnoj razini. Refleksija na proteklih 15 godina poslužila je kao inspiracija za daljnje aktivnosti organizacije u stvaranju zelenijeg i održivijeg okoliša. Konferenciju je zaključio Stipe Božić, poznati alpinist, pisac, fotograf, filmski snimatelj i redatelj, predavanjem o tradicionalnoj arhitekturi diljem svijeta te se pritom osvrnuo na važnost samodostatnosti i gradnje s minimalnim utjecajem na okoliš i klimu.

Konferencija je održana u hibridnome formatu, s više od 1000 sudionika uživo i *online*. Skup je održan pod posebnim pokroviteljstvom Predsjednika Republike Hrvatske, a partneri skupa bili su Hrvatska gospodarska komora, Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost te *Hrvatska udruga proizvođača toplinsko-fasadnih sustava*. Program konferencije vrednovan je u sklopu Programa stalnog stručnog usavršavanja s osam sati.

Fotografije: GBC Croatia